

УДК 725.824

д.т.н., проф. Самойлович В.В.,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ОРГАНІЧНОЇ АХІТЕКТУРИ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ

Визначено сучасні вимоги щодо проектування і будівництва готельних комплексів в мальовничих куточках країни, розглянуто світовий досвід застосування та особливості проектування таких об'єктів, наведено приклад розробки дипломних проектів щодо розглянутої теми.

Ключові слова: Готельні комплекси, принципи органічної архітектури, узагальнення досвіду, дипломне проектування.

Постановка проблеми : готельний бізнес в економіці багатьох країн світу займає важливе місце, а в деяких - навіть головне . Урбанізація і погіршення екології обумовлює попит на відпочинок в екологічно чистому середовищі. Тому туризм є важливим джерелом валюти , що надходить в бюджет країни . В деяких країнах світу , таких як Італія , Австрія , Мальдівська республіка та інші, саме туризм дозволяє ліквідувати дефіцит бюджету і зовнішню заборгованість країни . До того ж готельний бізнес сприяє розвитку багатьох інших галузей , таких як торгівля , транспорт , будівництво , сувенірна промисловість та інші.

Як свідчить досвід , архітектурне рішення готелів , поряд з хорошою роботою сервісних служб, має вирішальне значення для отримання значних доходів від туризму. Саме створення яскравого образу а не просто споруди , і є тою метою, яку завжди ставить перед автором проекту замовник - інвестор . У зв'язку з цим майже всі сучасні архітектурні напрями і течії знайшли своє відображення у будівництві готелів .

Враховуючи викладене вище , створення виразних архітектурних рішень готелів для різних мальовничих куточків України набуває великого значення для нашої країни .

Мета публікації: Визначити принципи та засоби органічної архітектури при проектуванні готельних комплексів та висвітлити один з проектів готелю, який був розроблений на кафедрі теорії архітектури КНУБіА із застосуванням принципів органічної архітектури .

Задачі роботи: 1). Обґрунтувати актуальність застосування принципів органічної архітектури при проектуванні готельних комплексів; 2).Визначити основні принципи і засоби даного архітектурного напрямку;3).Узагальнити світовий досвід проектування і будівництва житлових і громадських будівель із застосуванням принципів органічної архітектури;4).Проаналізувати один з

дипломних проєктів готельного комплексу, виконаного на кафедрі теорії архітектури КНУБА.

Основна частина: З початком загострення екологічних проблем, які виникли наприкінці ХХ століття, з'являються нові архітектурні напрями і течії, головною концепцією яких є єдність з природою. В наш час найвідомішими з таких напрямів є еко-архітектура, архітектурна біоніка, біокліматична *та органічна архітектура*. За своєю ідеологією і методами вони дещо відрізняються одне від одного. Але їх спільною рисою є течії, головною концепцією яких є єдність з природою.

Термін «органічний» застосовується переважно в трьох значеннях. У першому «органічний» позначає «слідуючий природі свого призначення і матеріалів». При цьому під призначенням розуміють не тільки практичні, але і духовні проблеми людей. Друге і найбільш характерне значення цього терміна - «підлеглий умовам природного ландшафту», тобто природно-кліматичним умовам середовища і сукупності його естетичних якостей. Третє значення терміну «органічний» - «слідуючий природнім формам як зразкам».

Ідеї органічної архітектури вперше були сформульовані в 1890-х рр. американським архітектором Луїсом Генрі Саллівеном (1856-1924), але розвинені були його учнем Франком Ллойдом Райтом (1869-1956).

Основні принципи формоутворення в органічній архітектурі: 1).Єдність внутрішнього простору будинку; 2). Єдність оточуючого ландшафту і архітектури (застосування природних матеріалів, залучення природних компонентів в процес формоутворення, використання форм природного рельєфу в архітектурі, відповідність архітектури місцевому клімату); 3).Єдність архітектури і людини (відповідна масштабність архітектурних форм і внутрішнього простору людині, невелика поверховість та індивідуальний художній образ будівлі) [1;2;3].

Основні прийоми що застосовують в органічній архітектурі включають до себе: застосування природних матеріалів; залучення природних компонентів; використання існуючого рельєфу в архітектурі; відповідність архітектурних форм місцевому клімату; забезпечення зв'язку внутрішнього простору будівлі з оточуючим середовищем.

Як показує досвід, при зведенні нових біопозитивних споруд значна увага приділяється застосуванню архофітомеліоративних заходів: обладнанню зимових садів в середині будівель; озелененню цокольних поверхів та створенню фітоекрануючих покриттів стін; вертикальне озеленення стін (веранди, тераси, навісні системи); озеленення надземних територій над об'єктами підземної урбаністики і організація садів на даху. Прикладом використання форм природного рельєфу та вертикального озеленення при

проектуванні та будівництві житлових і громадських будівель можуть служити такі об'єкти, як готель Waterworld в Китаї, "Квіткова башта" у Франції тощо (Рис.1;2). Саме такі прийоми органічної архітектури були використані при розробці дипломного проекту готельного комплексу в Карпатах (Рис 3).

Готельний комплекс розташовано на екологічно чистій території передгір'я Карпат. Місцевість покрита хвойними лісами, які створюють сприятливий мікроклімат для відпочинку та оздоровлення людини. Це не просто готель, а органічна споруда з усіма енергозберігаючими технологіями для функціонування об'єкта. При створенні архітектурної форми готелю було використано принцип єдності ландшафту і архітектури. Будівля готелю стала не тільки його складовою, але й підкреслює привабливість оточуючого середовища. Озеленення фасаду будівлі передбачає застосування технології постійної підтримки життєдіяльності рослин, автором якої є відомий дизайнер Patric Blanc. Система озеленення складається з каркасу на основі металевих профілів і полімерних матеріалів та мінерально-ватного покриття зі спеціальними отворами, в які висаджують рослини. За допомогою системи трубок відбувається крапельний полив і подача рідких добрив. На даху розміщені геліоустановки та рухливі сонячні панелі.

Рис.1. Готель Waterworld в селищі Sjingjiang, Китай.

Вертикальний зв'язок між поверхами в будівлі, яка «вписана» в рельєф, здійснюється за допомогою траволаторів - постійно діючих стрічок без сходинок. В сучасній світовій практиці траволатори користуються значним попитом завдяки економному споживанню енергії, здатністю переміщати одночасно значну кількість людей і багажу та легкодоступному обслуговуванню та технічному забезпеченню. Крім того, вони найбільш пристосовані для переміщення людей з обмеженими фізичними можливостями.

Проектом передбачено застосування екологічно чистих матеріалів, які не виділяють у повітря шкідливих для здоров'я людини речовин. При виборі матеріалів перевагу надавали тим з них, які до того ж надають мінімальну шкоду довкіллю як під час видобутку сировини, так і в процесі виготовлення виробів. Так, наприклад, для конструктивного каркасу будівлі було обрано монолітний залізобетон, а для огорожуючих конструкцій та заповнення каркасу-легкі бетони, для виготовлення яких застосовують портландцемент та пористі заповнювачі: тувф, вапняк- черепашник, керамзит тощо, а також пористі бетони, до складу яких входять пісок, вапно, цемент та вода.

Для внутрішніх перегородок передбачено застосування гіпсових плит та гіпсокартонних листів на каркасі з профілів на основі тонколистової сталі.

Рис.2." Квітова башта" Едуарда Франсуа, Франція.

Для внутрішнього опоряд - ження номерів передбачено такі екологічно - чисті матеріали як гіпсові та вапняні штукатурки, фарби на водній основі, текстильні шпалери, керамічні плитки та плити з натурального каменя, клепоквий та мозаїчний паркет, натуральні паркетні дошки, пробкові покриття.

Дизайнерське рішення інтер'єрів передбачає теплу і комфортну палітру кольорів та прості і затишні меблі з деревини. В інтер'єрі не повинно бути матеріалів і предметів, які імітують натуральні матеріали з використанням пластиків. Важливим засобом оформлення інтер'єрів готельного комплексу безумовно є використання рослин.

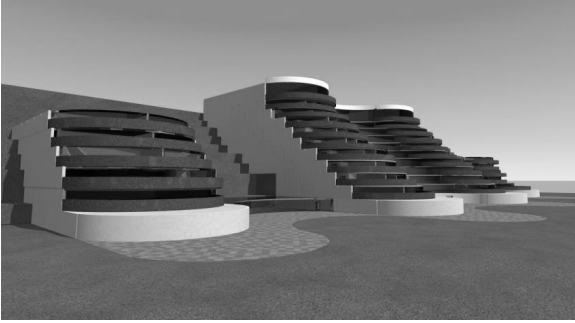

Рис. 3. Макет готелю в Карпатах. Дипломний проект студентки архітектурного факультету КНУБА Шутової Л.А.

Рослини в інтер'єрі справляють не тільки естетичний вплив на людину, але й поліпшують повітряне середовище та захищають від шуму. Існує безліч прийомів озеленення приміщень, до складу яких входять «партер», «рабатка», «модульний сад», «ландшафтні композиції», «зелені стелі» і таке інше. Серед прийомів озеленення значне місце, на наш погляд, посідає вертикальне озеленення, до складу якого входять «зелені перегородки», «рослинні завіси» тощо (Рис 4). Вертикальне озеленення - зручна форма розміщення рослин, не займає площі і є раціональним рішенням при озелененні малих приміщень. Розміщувати їх можна на стіні, в піднавісних посудинах, на декоративних решітках, в вазонах на підвісних полицях, на фігурних каркасах, в настінних вазах.

Рис. 4. Варіанти вертикального озеленення приміщень готельного комплексу.

Для вертикального озеленення використовують в'юнкі рослини (*спаржа*, *плющ звичайний*, *традесканція*, *сеткреазія*, *сциндапус*, *офітум*). Найпростіший варіант вертикального озеленення - це розміщення на рівні підлоги окремих або поміщених в загальну квіточницю горщиків з рослинами, що в'ються. На стіні кріпиться декоративна сітка, за яку будуть чіплятися гілки. При влаштуванні «зелених перегородок і завіс» рослини

розташовуються на ажурних решітках різних форм і конструкцій. Грати виготовляють з дерев'яних або бамбукових рейок, металевих трубок, міцного капронового шнура та ін. Для розміщення рослин на різних рівнях роблять виступи-тримачі або квітковий контейнер біля основи для ліан.

Висновки. Архітектурна та дизайнерська діяльність на сучасному етапі ставить основним своїм завданням відродження втраченого взаємозв'язку між природою і людиною, між природою і дизайном, між природою і архітектурою. Загальна концепція екологічного проектування підкреслює необхідність встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства та захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їхню потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Саме тому, архітектурна і дизайнерська практики, які виникли на протигагу тотальній урбанізації суспільства, демонструють творчі пошуки природи і предметно-просторового середовища в таких підходах і напрямках як «органічна» архітектура, «екологічне» будівництво та «еко-дизайн». Враховуючи викладене, до складу обов'язкових тем дипломних проектів, що пропонуються студентам архітектурного факультету, повинні бути роботи з даної тематики.

Література

1. Гельтштейн А.С. «Фрэнк Ллойд Райт» -М.:1973 р.
2. Художественно – эстетическая культура /под ред. В.В. Бычкова- М.:1996 г.
3. Маклакова Т.Г. «Архитектура двадцатого века»-М.:2001 г.
4. Самойлович В.В. Вибір матеріалів для формування екологічно безпечного середовища життєдіяльності / Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА, 2014р. - Вип.52. - С.356-362.

Аннотация

Определены современные требования к проектированию и строительству гостиничных комплексов в живописных уголках страны, рассмотрен мировой опыт применения и особенности проектирования таких объектов, приведен пример разработки дипломного проекта по данной теме.

Ключевые слова: Гостиничные комплексы, принципы органической архитектуры, обобщение опыта, дипломное проектирование.

Annotation

The contemporary demanding to building and constructing of hotel complexes in picturesque corners of the country are being determined. The world experience in application and specifics of making projects for such objects is described. The example of diploma project in flu's topic is done.

Key words: Hotel complex, organic architecture principles, the experience binlizing, diploma projecting.